View metadata, citation and similar papers at core.ac.uk
brought to you by CORE
provided by Electronic Eastern European National University Institutional Repository

наукових, виробничих, навчальних та інших закладів, із підприємствами, книготорговими організаціями, книжковими магазинами; збирав та вивчав листи читачів, проводив читацькі конференції; визначав найважливіші теми для видання книг своєї групи, підшуковував талановитих авторів для них.

Виконувати все це в змозі тільки спеціальний працівник видавництва. Праця редактора потребує великої самовідданості й самовіддачі. В умовах падіння попиту, скорочення кількості редакторів вона стала ще більш напруженою і відповідальною. Образно кажучи, редактор – точка опори у видавництві, від його таланту, смаку й енергії повністю залежить успіх видавництва [1, 23].

Список використаної літератури

1. Мильчин А. Э. Методика редактирования текста / А. Є. Мильчин. – Изд. 3-е, перераб. и доп. – М. : Логос, 2005. – 524 с.
2. Тимошик М. С. Редагування текстів за видами видань (газетно-журнальні, рекламні, інформаційні) / М. С. Тимошик // Друкарство. – 2003. – № 5. – С. 18–20.
3. Тюрина Л. Г. Теоретическое обоснование вузовского учебника как педагогической системы / Л. Г. Тюрина // Изв. высш. учеб. заведений. Проблеми полиграфии и изд. дела : науч.-тех. журн. Моск. гос. ун-та печати. – М. : ЗАО «Академ. печат. дом», 2004. – № 3. – С. 84–96.
4. Энциклопедия книжного дела / [Ю. Ф. Майсурадзе, А. М. Мильчин, Э. П. Гаврилов и др.]. – М. : Юристь, 1998. – 536 с. – (Кн. дело).

УДК 655.41

Ю. В. Мозолюк – студентка 3 курсу Інституту філології та журналістики Волинського національного університету імені Лесі Українки;
Н. Б. Благовірна – кандидат філологічних наук, доцент Інституту філології та журналістики Волинського національного університету імені Лесі Українки

Тенденції випуску казок в Україні за період 2009–2010 років

Роботу виконано на кафедрі видавничої справи та редагування ВНУ ім. Лесі Українки

У статті простежено тенденції випуску дитячої літератури, представленої жанром казки, за період 2009–2010 років в Україні. Розглянуто мовний аспект видання казок, проаналізовано читацьку адресу, простежено частину власне народних українських казок, народів світу та літературних, альтернативну літературу цього жанру.

Ключові слова: книговидання, дитяча література, казка, читачі.

Мозолюк Ю. В., Благовирна Н. Б. Тенденции выпуска сказок в Украине за период 2009–2010 годов. В статье исследованы тенденции выпуска детской литературы, представленной жанром сказки, за период 2009–2010 годов в Украине. Рассмотрен языковой аспект издания сказок, проанализирован читательский адрес, рассмотрена часть собственно народных украинских сказок, народов мира и литературных, альтернативную литературу этого жанра.

Ключевые слова: книгоиздательство, детская литература, сказка, читатели.

Mozolyuk Y. V. Tendencies in Publications of Fairy-Tales for the Period of 2009–2010 in Ukraine. In the article the tendencies in publication of literature for children, submitted by genre of a fairy-tale, in the period of 2009-2010 in Ukraine have been traced. The linguistic aspect of the fairy-tales' publishing has been considered. The reader address, the share of Ukrainian folk tales, the tales of the nations of the world and the literary ones have been analyzed. The alternative literature of this genre has been monitored.

Key words: publishing, children's literature, fairy-tale, readers.

Постановка наукової проблеми та її значення. Аналіз останніх досліджень із цієї проблеми. Література має великий вплив на формування психіки в дитини та її розвиток загалом. Саме з художньої книги починається знайомство малюка з книжковою культурою. Найулюбленішим жанром маленьких читачів є казка, тому видавці охоче беруться за їх випуск. Значна наявність казок

© Мозолюк Ю. В., Благовірна Н. Б., 2012

у репертуарі українських видавництв підіймає низку питань, зокрема про доцільність їх випуску в такій кількості. Читачами казок є найрізноманітніші вікові категорії дітей. Видавці, прагнучи розширити коло потенційних покупців, об'єднують і так широкі вікові діапазони, що не завжди є виправданим. Аналіз динаміки випуску казок, представлених на ринку України, засвідчує збільшення частки літературних казок, натомість народні українські казки втрачають свої позиції, одночасно дедалі популярнішими стають іноземні. Протягом останніх років зростає популярність альтернативної дитячої літератури. Відповідно, виникає питання про переваги різних електронних видань над традиційними.

Проблемам дитячої книги в Україні присвячені праці Е. Огар, Л. Бурдонос, Л. Кіліченко та ін.

Мета статті – простежити основні тенденції випуску казок для дітей в Україні за період 2009–2010 років[1].

Виклад основного матеріалу й обґрунтування отриманих результатів дослідження. За висловом Френсіса Бекона, відомого англійського філософа, книги – це кораблі думок, які мандрують хвилями часу і дбайливо несуть свій коштовний вантаж від покоління до покоління. І саме від нас залежить, у якому стані цей вантаж потрапить до рук наших дітей.

Загальна мета дитячої літератури – донести до читацької аудиторії комплексні знання та усталені в суспільстві уявлення про навколишню дійсність, щоб сприяти розвитку, вихованню, навчанню та соціалізації дітей. Значне місце серед літературних творів, створених для дітей, посідають твори художньої літератури. Їх цільове призначення полягає в тому, щоб, показуючи внутрішній світ людини, її місце в реальному житті, розвивати насамперед емоційну, чуттєву сферу особистості, естетику світосприйняття. Чи не найпомітніше місце серед дитячої книги належить казці, яка є найдавнішим жанром.

Казка – це вид народної оповідальної творчості, споріднена з народними переказами, легендами, вибудувана на основі вигадки, чарівного, авантюрного чи побутового характеру. Популярність серед дітей цього жанру зумовлена особливостями дитячої психології, світосприйняттям. Дитина потребує постійного зв'язку з тим, що має хоч якісь ознаки магічного, символічного, фантастичного [2]. Казки привчають бути чесними, правдивими, справедливими, любити природу, слухати її таємну мову, відчувати себе невід'ємною частиною навколишнього світу. Казки покликані не лише розважати дитину, прослуховування казок має й лікувальний ефект. У сучасній психології досить популярним методом роботи з дітьми є казкотерапія. В основі методу – створення особливої казкової атмосфери, яка робить мрію дійсністю, огортає все навколо передчуттям дива, дає можливість дитині вступити в боротьбу зі своїми страхами і вийти з неї переможцем, а головне – надає малюку почуття впевненості й захищеності. У казках відображені всі аспекти людського життя, зокрема стосунки, цінності та ідеали, що сприяє формуванню духовно здорової особистості. Обов'язковим є «щасливий кінець», який допомагає дітям позбутися страхів і комплексів, стає основним засобом цього виду арттерапії. Саме тому казкотерапія є одним із найефективніших психологічних методів у роботі з дітьми [7].

Протягом 2009–2010 років в Україні вийшло близько 300 видань казок для дітей (і моновидання, і збірники). Основна частина з них – на території Центральної та Східної України, оскільки саме там зосереджені найбільші видавництва дитячої літератури – «Веселка», «Грані-Т», «А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА», «Ранок» та ін. Враховуючи мовний аспект, усі казки можна поділити на оригінальні українські, оригінальні російські та перекладені з інших мов. Так, у 2009 році українською мовою вийшло 91 видання казок, що становить 50,6 % загальної кількості за цей рік. Кількість книжок оригінальною російською ж водночас становить 29 (16,1 %). За цей період перекладених казок в Україні вийшло 60, що становить 33,3 % загальної кількості за рік. У 2010 році показники дещо змінилися. Знизився показник видань оригінальною українською мовою – 36 книг, що відповідає 30,8 % загальної кількості за рік. Російською мовою вийшло 24 видання з казками, або 20,5 %, тобто майже не змінилася частина порівняно з минулим роком. Перекладних же видань із казками було

[1] Динаміку випуску казок подано на основі даних державної статистики (збірники «Літописи книг», «Нові видання України»), однак можливі похибки, зумовлені неповними даними (як уважають фахівці, офіційна статистика враховує від 70 до 75 % усіх видань, які виходять у країні), що, проте, не впливають на загальні висновки.

надруковано 57–48,7 % загальної кількості за останній рік. Відповідно, за два останні роки частина казок, написаних оригінальною українською, становить 42,7 %, російською – 17,9 %, перекладною – 39,4 %. З огляду на статистичні показники, можна зробити висновок, що все ж найбільше видавалося казок рідною мовою, а російською – вдвічі менше. Кількість останніх зумовлена тим, що найбільше їх випускають саме у східних областях України, де населення переважно російськомовне. Зрештою, високий показник видання російськомовних казок увиразнює непродуману мовну політику в державі, адже не секрет, що дитяча література загалом та казки зокрема завжди були знаряддям формування громадської позиції. Майже стабільним залишався показник перекладених казок, які було видано за два останні роки. Це вказує на той факт, що літературні казки зарубіжних письменників, зокрема найвідоміших казкарів-класиків, фольклорні народів світу досить популярні серед маленьких українських читачів, або на той факт, що в Україні все ж замало національної дитячої літератури цього жанру, письменників, які б могли на достойному рівні літературно опрацювати фольклорні здобутки.

Найпопулярнішими виданнями казок оригінальною українською мовою за 2009–2010 роки були «Ріпка», «Курочка Ряба», «Колобок», «Найновіші пригоди їжачка Колька Колючки та зайчика Косі Вуханя», збірники «Візок чудових казок», «Казки Різдвяного ангела», «Найкращі чарівні казки», «Найкращі казки для малят» та ін. Серед оригінальних російських – «Три медведя», «Маша и медведь», «Баба-яга», «Зимним вечером», «Волшебные сказки», «Сказки о лесном народе» та ін. Серед перекладних – «Кіт у чоботях», «Снігова королева», «Червона Шапочка», «Білосніжка», «Аліса у країні Чудес», «Мої перші казки», «Казки про принців і принцес», «Улюблені чарівні казки». Серед усіх казок переважають літературні, авторські казки.

Щодо видавництв, то найчастіше за період 2009–2010 років видавали казки українською оригінальною мовою такі з них: «Ранок: Веста», «Навчальна книга – Богдан», «Грані-Т», «Преса України», «Кредо», «Школа», «Гнозіс», «Свічадо» та ін. Видавництва, які випустили найбільше перекладних казок за два останніх роки: «Егмонт Україна», «Піраміда», «Перо», «Країна Мрій», «Махаон-Україна», «Septima» та ін. Найчастіше видавали літератури оригінальною російською мовою такі видавництва: «БАО», «Слово», «Ранок: Веста», «Аконит», «Аргумент Принт» та ін.

Найбільше казок продукується для наймолодших читачів. Загалом у видавничій практиці традиційно розрізняють лише чотири категорії: діти дошкільного (3–7 років), молодшого шкільного (8–11 років), середнього шкільного (11–14 років) та старшого шкільного (14–18 років) віку. Чим точніше при підготовці видання враховано особливості кожного вікового етапу розвитку дитини, тим ефективніше воно впливатиме на свого читача [2, 31]. Часто видавці, визначаючи читацьку аудиторію, поєднують дві вікові групи, щоб розширити потенційних покупців, тим паче, що межі між віковими категоріями не надто чіткі. Часто діти різного віку мають спільні інтереси, читацькі вподобання.

Діти дошкільного та молодшого шкільного віку байдужі до сюжетності. Вони віддають перевагу фантастичним творам про тварин, народним казкам, віршованим творам із казковою лінією. Найпопулярнішими виданнями казок за 2009–2010 роки для дітей дошкільного віку були «Колобок», «Курочка Ряба», «Попелюшка», «Дюймовочка», «Гидке каченя», «Казки про чарівних принцес», «В гостях у казки», «Мої улюблені казки».

Період зрілого дитинства позначається розвитком пізнавальної, а надто суспільної активності дітей, виявленням особливого зацікавлення історією, художніми творами реалістичного характеру. Діти безпосередньо усвідомлюють себе учасниками всього, що відбувається довкола [11]. Найпопулярнішими виданнями за 2009–2010 роки для дітей цієї категорії стали «Кіт у чоботях та інші казки», «Снігова королева та інші казки», «Казковими стежинками», «Казка збирає друзів».

У віці 11–14 років дитина починає розуміти складність світу. Для підлітка-читача важливо вміти порівняти себе з книжковими героями, тому діти більше переймаються реалістично-психологічними творами про життя однолітків. Найпопулярнішими виданнями казок за 2009–2010 роки для дітей цієї вікової групи були «Чарівна книга. Казки народів світу», «Улюблені чарівні казки», «Хлопчик-зірка» та ін.

У 14–18-річному віці дитина виходить із підліткової читацької аудиторії. Важливими особливостями тексту є психологічність, чітка сюжетність, багата й досконала мова. Читачі цієї вікової групи здатні вже не тільки сприйняти ідею твору, а й критично її осмислювати [11]. Найпопу-

лярнішими виданнями казок за 2009–2010 роки для дітей цієї вікової групи були «Птаха Корабель» (автор К. Лебедєва), «Дід Мороз» (автор І. Сонечко), «Бабусин букет, або Квіткові казки для Ганнусі» (Л. Даренська).

В окрему групу видавці виділяють видання казок, які призначені для читання дорослими дітям. У 2009 році таких вийшло близько 19, або 19,2 % загальної кількості із зазначеною читацькою адресою за рік. У 2010 році таких вийшло 21, що становить 23,1 %. Зазвичай у таку групу виокремлюють казки, які найкраще сприймаються на слух або які для дітей великі за обсягом.

Отже, за останні два роки для дошкільного віку вийшло 20,6 % видань із казками, для дошкільного і молодшого шкільного віку – 31,6, для молодшого шкільного віку – 7,9, для молодшого і середнього – 14, для середнього шкільного віку – 3,2, для середнього і старшого – 1,6, для читання дорослими дітям – 21,1 %. Тобто найбільше було видано літератури для дошкільного і молодшого шкільного віку, а найменше – для середнього і старшого. Це зумовлено тим, що саме в ранньому дитинстві дітей найбільше цікавить жанр казки, а для юнацького віку найчастіше він обов'язковий за шкільною програмою.

Частина літературних та народних казок, які вийшли в Україні за два останні роки, досить різниться між собою. Українська народна казка, попри її багатоманітність, становить єдиний, монолітний блок нашої народної культури, утворений кількома потужними пластами, які виникли в різні історичні епохи. Це, насамперед, казки про тварин, фантастичні казки, як-от: казки про Яйце-райце, про Котигорошка, які перевидають майже щороку, адже вони дуже популярні серед маленьких читачів. Народні казки завжди виховували й виховують любов до рідної землі, рідної домівки, рідної матері, до народу й Батьківщини в цілому [10]. Протягом 2009–2010 років в Україні вийшло майже 50 видань народних українських казок; у 2009-му надруковано 30 видань, що становить 16,5 % загальної кількості за цей рік; у 2010-му вийшло 14 видань (13,7 %). Загальна кількість українських народних казок за два роки – 15,5 %. Найпопулярнішими українськими народними казками за два останні роки були «Коза-дереза», «Вовк та собака», «Колобок», «Курочка Ряба», «Ріпка», «Котигорошко», «Лисиччині казки», «Казки про сірого вовка» та ін.

Протягом 2009–2010 років в Україні надруковано 40 видань казок народів світу. Зокрема, у 2009 році видано 26, або 14,3 % загальної кількості видань із казками за цей рік, у 2010-му вийшло 14 видань, або 13,7 %. Загальна кількість видань народних неукраїнських казок за два роки – 14,1 %. Найпопулярнішими були «Маша и медведь», «Гуси-лебеді», «Теремок», «Три медведі», «Баба-яга», збірники «Чарівна книга: казки народів світу», «Мудрые сказки», «Волшебные сказки» та ін.

Упродовж останніх двох років зростає кількість літературних казок. Літературна казка – це авторський художній твір, прозовий чи віршовий, заснований або на фольклорних джерелах, або цілком оригінальний; твір переважно фантастичний, чародійний, у якому змальовують неймовірні пригоди вигаданих або традиційних казкових героїв. Серед літературних казок розрізняють художній переказ народного сюжету, казку за фольклорними мотивами (наприклад, твори Ш. Перро, братів В. та Я. Грімм, Г.-К. Андерсена) і власне авторську казку, у якій використовують лише основні закони жанру, фольклорні мотиви, однак образи не запозичують. Протягом 2009–2010 років в Україні видано близько 200 літературних казок. Зокрема, у 2009-му вийшло 126, що становить 69,2 % загальної кількості за рік; у 2010-му надруковано 74 видання, або 72,6 % загальної кількості за останній рік. За весь період 2009–2010 років кількість літературних казок становить 70,4 %. Найпопулярніші автори 2009 року: І. Франко, Б. Лепкий, В. Нестайко, А. Курков, В. Паранова, І. Квасниця, Е.-М. Чорнакец, І. Сонечко, О. Пушкін, Ш. Перро, Г.-К. Андерсен, Р. Кіплінґ. У 2010 році найчастіше виходили казки О. Ільченка, А. Макуліної, С. Нордквіста, Я. Грімма, Ж. Юр'є, О. Вайлда, Г.-К. Андерсена, Ш. Перро та ін.

Отже, за два останні роки найбільшу частину (понад 50 %) видань казок в Україні становлять літературні (майже 70 %); кількість народних українських і народних казок світу майже однакова (в середньому кожна група становить 15 %). Це означає, що іноземні народні казки стають популярнішими, а власне українська народна казка втрачає свої позиції. Частина перших майже втричі більша.

Поруч із виданнями на паперових носіях, які репрезентують традиційну книжкову культуру, ринок дитячої літератури впевнено завойовують електронні книжки на компакт-дисках, які репрезентують новочасні мультимедійні технології. У наш час Інтернет став масовим явищем, простором інтелектуального, духовного існування, частиною життя не тільки дорослих, а й дітей.

Досить багато власних ресурсів у мережі мають видавці, письменники, перекладачі, редактори, художники, розповсюджувачі, бібліотекарі, які працюють для дітей, і навіть самі діти, які пишуть для однолітків.

Досить поширеними серед дітей та їхніх батьків є онлайн-бібліотеки. Ще в 1992 році Національна бібліотека України для дітей почала працювати в автоматизованому режимі, а на 2008-й середньодобова відвідуваність цього сайту становила вже 2043 відвідувачі. Зараз понад 35 бібліотек для дітей мають власні сайти чи сторінки. Бібліотечні інтернет-ресурси – найперспективніший засіб гуртування сил навколо дитячого читання та книговидання для дітей. Наприклад, «Читанка», дитяча публічна онлайн-бібліотека, вміщує не лише архів рідкісних книжок і часописів, а й колекцію ілюстрацій до дитячих видань 690 художників. Чимало електронних бібліотек підтримує активний зв'язок зі своїми користувачами, зокрема «Читальня Слоника Дзвоника». Високий рейтинг серед читачів утримують вузькоспеціалізовані тематичні сайти «Весела абетка», «Загадки» та «Українська казка» [9]. Відгукуючись на потреби своїх читачів, більшість дитячих видавництв (зокрема «Грані-Т», «Видавництво Старого Лева», «А-БА-БА-ГА-ЛА-МА-ГА», «Навчальна книга – Богдан» тощо) відкрила свої сайти, на яких можна ознайомитися з їх продукцією, переглянути останні новинки, вести діалог із письменниками, редакторами, видавцями, замовляти видання.

Нещодавно фахівці апарату Національної комісії опублікували попередній перелік «білих сайтів», тобто безпечних інтернет-ресурсів, рекомендованих для перегляду дітьми. До нього ввійшли такі спеціалізовані сайти дитячої літератури: «Книги для дітей», «Весела абетка», «Світ дитини», «Українська казка», «Дитяча література», «Левко», «Країна міркувань», літературний сайт Ігоря Січовика, авторський сайт «Віршики пана Назара». Серед інтернет-сайтів бібліотек та електронних бібліотек названо такі: веб-сайт Державної бібліотеки України для юнацтва (Київ), сайт Національної бібліотеки України для дітей, Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського (Київ), «Буквоїд», сайт Національної парламентської бібліотеки України (Київ), Книжкової палати України імені Івана Федорова (Київ), Інформаційно-довідковий портал «Library.ru» [8].

Найбільш поширеним різновидом електронних видань для дітей є компакт-диск з озвученим тестом книги і рухомими ілюстраціями. Зараз ринок мультимедіа в Україні активно набирає популярності. Найпопулярніші аудіоказки, які вийшли в країні за останні два роки: «Українські народні казки», «Музичні казки від В'ячеслава Полянського-4», «Маленький принц», «Паня Киця», «Лис Микита», казки Ганса-Крістіана Андерсена («Дикі лебеді», «Стійкий олов'яний солдатик», «Свинопас», «Гидке каченя», «Дюймовочка», «Нове вбрання короля», «Принцеса на горошині», «Соловей», «Русалочка»), «Збірник українських народних казок», «Музичні казки з України», «Казки Шарля Перро», «Казкові повісті» Всеволода Нестайка, «Українські народні казки з-за Дністра», «Чарівна квітка», «Сказки народов мира», «Казки дідуся Панаса», «Аудіоказки від домовичка», «Казки лірника Сашка» [6]. Найчастіше видають збірники народних українських казок, твори великого дитячого письменника Ганса-Крістіана Андерсена і вже відомого українського казкаря Сашка Лірника.

Висновки. У сегменті дитячої літератури в Україні працюють близько 40 видавництв, які майже всі публікують казки. Динаміка їх випуску відповідає загальноукраїнським тенденціям. Стихійний розвиток, відсутність продуманої та цілеспрямованої державної політики провокують подекуди дублювання репертуару. Незважаючи на це, дитяче книговидання залишається привабливим для українських видавців, що підтверджує статистика друку.

Значне місце серед усіх творів дитячої літератури посідає художня література, представлена жанром *казка*. Казки вчать бути чесними, правдивими, любити природу, вони мають виховний, пізнавальний, терапевтичний характер. Казкотерапія зараз є одним із найефективніших психологічних методів у роботі з дітьми.

Список використаної літератури

1. Литвиненко О. Криза дитячого читання в контексті національного книговидання / Ольга Литвиненко // Вісн. Кн. палати. – 2009. – № 6. – С. 6–10.
2. Огар Е. І. Дитяча книга: проблеми видавничої підготовки : навч. посіб. / Е. І. Огар. – Львів : Аз-Арт, 2002. – 159 с.
3. Редакторская подготовка изданий : учебник / [С. Г. Антонова и др.]. – М. : Изд-во МГУП, 2002. – 468 с.
4. Теремко В. І. Основні засади видавничого бізнесу : навч. посіб. / В. І. Теремко. – К. : Академвидав, 2009. – 136 с. – (Сер. «Альма-матер»).

5. Тимошик М. Книга для автора, редактора, видавця : практ. посіб. / М. Тимошик. – 2-ге вид. стер. – К. : Наша культура і наука, 2006. – 560 с. – (Сер. «Бібліотека видавця, редактора, автора»).
6. Ditky [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://ditky.at.ua./load/audioknigi/audiokazki/27-7-2
7. Lesechko [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://lesechko.wordpress.com./2011/01/28/казкотерапія/
8. Moral [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.moral.gov.ua./news/263/
9. Osvita [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://osvita.mediasapiens.kiev.ua./material/ 1351
10. Petryk [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://petryk.com.ua./kazky-dlya-ditej
11. Skarb-papcha [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://skarb-papcha.ru/component/option,com_myblog/show. Selo-y-m-sto.html/Itemid,99999999/lang.ru/

УДК 002:94 (477)

Л. М. Нагурняк – старший викладач кафедри документознавства та інформаційної діяльності Луцького інституту розвитку людини Університету «Україна»

Інформаційно-документальна діяльність державних органів влади в Україні під час правління Центральної ради

Роботу виконано на кафедрі документознавства та інформаційної діяльності ЛІРоЛ Університету «Україна»

На прикладі окремих документів розглянуто інформаційно-документальну діяльність Української центральної ради. Відзначено відображення цих документів у тогочасній пресі.

Ключові слова: документи, преса, статут, розпорядження, циркуляр, протокол.

Нагурняк Л. М. Информационно-документальная деятельность государственных органов власти в Украине во время правления Центральной рады. На примере отдельных документов рассмотрена информационно-документальная деятельность Украинской центральной рады. Отмечено отражение этих документов в прессе того времени.

Ключевые слова: документы, пресса, статут, распоряжение, циркуляр, протокол.

Nagurniak L. M. The Informational-Documentary Activity of the State Bodies of the Ukrainian Central Council Period. The informational-documentary activity of the Ukrainian Central Council is investigated on the examples of the particular documents. The representation of these documents is marked in the press of that time.

Key words: documents, press, charter, order, circular, protocol.

Постановка наукової проблеми та її значення. Сучасне офіційне слово виникло на підґрунті традицій офіційно-ділового спілкування, які розвивалися і взаємозбагачувалися в міждержавних та внутрішньополітичних стосунках, й увібрали традиції діловодства, прийоми та засоби оприлюднення і розповсюдження офіційних повідомлень.

Тогочасна документація розповідає про складний і суперечливий процес створення та розвитку Української держави. У документах відбито конкретну діяльність сотень учасників тих подій. Інколи документи розкривають драматичні, навіть трагічні відносини. Тож науковці мають можливість неупереджено проаналізувати всю складність соціальних і національних аспектів суспільного буття в Україні в той період.

Та, мабуть, найцікавішими щодо змісту й оформлення є документи, що дійшли до нас із часів становлення Української центральної ради. Цей безпрецедентний в історії нашої країни період тривалий час із відомих причин залишався поза увагою дослідників, які змогли б здійснити аналіз інформаційно-документальної діяльності Української центральної ради. Адже її провідники та ідеологи, такі як М. Грушевський, Д. Дорошенко, С. Єфремов, В. Винниченко, С. Петлюра, П. Христюк та ін., були високоінтелігентними людьми й добре розуміли місце та значення історичних знань й історико-архівних джерел. Багато з них мали університетську історичну або правничу освіту, власний досвід роботи в бібліотеках і архівах, і брали участь у вивченні та публікації джерел, у

© Нагурняк Л. М., 2012